

คุณพรจรรย์ ไกรวัตนุสสรณ์ รองผู้อำนวยการหอศิลป์กรุงเทพ “Active Citizen...ในศตวรรษที่ 21”

พี่เรียนจบคณะนิเทศศาสตร์ เรียนโทที่มีวิชาตัวหนึ่งต้องเรียนแอนิเมชัน สมัยพี่ไม่มีโปรแกรมเหมือนสมัยนี้ ต้องใช้ทรายแล้วใช้กล้องฟิล์มถ่ายทีละรูป เรายังทำแอนิเมชันมาเทอมหนึ่งสุดท้ายมันล้างออกมาได้แค่ครึ่งฟิล์มเพราะเพื่อนใส่ฟิล์มกลับ ถ้าใครเคยทำแอนิเมชันจากแฮนด์เมดจะรู้ ฉะนั้นพี่พอมีเบื้องหลังอยู่บ้าง แต่พอเห็นน้องๆแอนิเมเตอร์รุ่นนี้ แล้วรู้สึกวุ่นๆ เก่งนะสุดยอด พี่อยากทำงานกับคนรุ่นใหม่อย่างนี้

ตอนสมัยที่พี่เรียนอยู่มหาวิทยาลัยพี่เป็นฝ่าย Content เรียนก็ไม่ค่อยได้เรียน พี่เข้ามหาวิทยาลัยตอนเศรษฐกิจตกต่ำคือ ช่วงต้มยำกุ้ง ที่เศรษฐกิจบ้านเราพังทลาย พอเข้าไปเรียนในมหาวิทยาลัยจำได้เลย อาจารย์เปิดหนังสือที่แกะเขียนเองแล้วก็อ่านตามทุกตัว เราก็คิดว่าเราจะเข้ามาเรียนทำไมถ้าอาจารย์อ่านตามทุกตัว แล้วออกสอบเหมือนในหนังสือเลย คุณอ่านมาคุณก็สอบได้ แล้วช่วงนั้นเป็นช่วงที่เศรษฐกิจตกต่ำมาก สิ่งที่เกิดขึ้นตอนนั้นคือออกไปเราก็อะไรไม่ได้ สองตั้งแต่วันรับน้องมหาวิทยาลัยบอกว่าค่าเรียนสมัยนั้น 10,000 บาท เขาบอกว่าค่าเรียนที่ดูแลนักศึกษาคนหนึ่งที่คุณจ่าย 10,000 บาท คือ 20 เปอร์เซ็นต์ อีก 80 เปอร์เซ็นต์คือภาษีรัฐบาล รุ่นของพี่ถูกสอนว่าคนที่ส่งคุณเรียนไม่ใช่พ่อแม่อย่างเดียว แต่เป็นอีก 80 เปอร์เซ็นต์ของค่าเรียนคุณ พี่ก็เลยจบมาแบบว่าเราต้องคืน 80 เปอร์เซ็นต์นี้ด้วยเมื่อมีโอกาส

เมื่อเรียนจบมาก็ทำงานอยู่ภาคธุรกิจได้ไม่นานก็มาอยู่ภาคสังคม ตอนที่มาอยู่ภาคสังคมพี่คิดว่าคงไปไม่รอด เพราะได้เงินเดือนแค่ 8,000 บาท ตอนนั้นอายุ 23 ปี เจอน้องที่เรียนธรรมศาสตร์อยู่ 2 คน แล้วเริ่มโปรเจกต์ขึ้นมา 1 โปรเจกต์ เพราะว่าตอนเราอยู่มหาวิทยาลัยทำแต่กิจกรรม เป็นหัวหน้าคณะ ประธานอะไรไปเรื่อยๆ แล้วไปเจออาจารย์ก็ได้รับโอกาสครั้งแรกในชีวิตใช้เวลา 6 เดือนเขียนว่า **“เราจะเปลี่ยนประเทศนี้ด้วยการมีส่วนร่วมของคนรุ่นใหม่”**

“ตอนนั้นอายุแค่ 23 ปีสะกดคำว่าความเป็นจริงไม่เป็นที่เขียนมันพ้อฝัน พี่ๆ ที่ยูนิเซฟก็บอกว่ามันยากนะคือเราส่งไปให้เขา เขาก็แก้กลับมา กลับไปกลับมา แล้วตอนนั้นเราก็ไม่มีความรู้สึกว่าเขาอาจจะไม่ชอบก็ได้ แต่สุดท้ายเขาให้เงินมา เราขอไป 5 ล้าน เขาบอกว่าถ้าน้องอดทนได้ถึง 6 เดือนแสดงว่าน้องอยากทำจริง เรามีเงินเหลืออยู่ 1.7 ล้าน ก็ให้มาเลยแล้วก็มาคุยกันในห้องว่า 1.7 ล้าน เอามาทำอะไรดี”

ตอนนั้นคิดว่าความฝันที่จะเปลี่ยนประเทศนี้ต้องทำให้ได้ แล้วตอนนั้นเราก็คิดใหญ่ไปอีก เลยไปยื่นที่ สส. ได้มาอีก 4.5 ล้าน แล้วก็ได้มาเรื่อยๆ หลังจากได้ที่ยุนิเซฟมาไม่เกินเดือนเราก้ได้มาอีก 7 ล้านบาท นั่นคือจุดเริ่มต้นในการทำงานด้านสังคมของพี และปีนี้เป็นปีที่ 10 แล้ว ไม่น่าเชื่อ

“แต่พียอยากบอกว่าพีมาถึงวันนี้ได้เพราะพีเริ่มจากความเชื่อความสนใจของตัวเอง”

จนวันนี้พีมาอยู่องค์กรที่ชื่ออโศก้า เป็นการทำงานที่ประหลาดมาก คือเขาเจอเราไม่ใช่เราไปสมัครงาน จากที่พีทำงานด้านนี้มา 10 ปี พีสนับสนุนคนทำงานอย่างน้องๆ ที่ทำงานกิจการเพื่อสังคม อย่างน้อยๆ อโศก้าเชื่อว่าการเปลี่ยนแปลงสังคมไม่ใช่ไปสนับสนุนที่กิจกรรมหรือไอดีเดียว แต่ไปสนับสนุนคนที่อยากจะแก้ปัญหา เราไม่ได้ทำงานกับคนที่มีย่านาจหรือคนมีเงิน แต่เราทำงานกับคนที่มีความรู้จักรักวิถีชีวิตใหม่ ไอดีเดียวของวิถีชีวิตคือสาธารณูปโภค

ที่ไม่ใช้เงิน แต่ทุกคนมาช่วยกันเขียนได้ แชรข้อมูลได้ แล้วก็ Update ตลอดเวลา

ที่นี้ถามว่าทำได้ไหม ไม่มีใครเป็นเจ้าของ เขียนสาธารณูปโภคที่ทุกคนเข้ามาแชร์ได้ มันเป็นไอดีที่บ้าไหมตอนยังไม่ทำ แต่ถ้าคุณใจพอมันทำได้ คนทำวิถีชีวิตก็เป็นอโศก้าคนหนึ่ง คนต่อมาเป็นทอลโก้เป็นคนที่อยู่ในบริษัทแห่งหนึ่งมีลูก 3 คน วันหนึ่งลูกคนเล็กหมอบอกว่าเป็นออทิสติก มีใครบอกได้บ้างถ้าเราเป็นออทิสติกเราโตขึ้นไปจะทำอาชีพอะไรได้บ้าง มันแทบทำอะไรไม่ได้ถูกไหม แล้วถ้าคุณมีลูกที่เป็นออทิสติกแล้วไม่มีงานทำ คุณก็จะกังวลว่าลูกคุณจะเป็นภาระของพี่น้องต่อไป

ทอลโก้คุยกับเมียเลยว่าลาออกจากบริษัท เงินเก็บพอมี บอกกับเมียว่าขอเวลาเถอะ เราจะมาทำบริษัทให้ลูกเรา จะคิดบริษัทให้คนออทิสติก เพราะเห็นว่าโลกนี้ไม่มีงานเพื่อคนออทิสติกเลยใจคือเป็นห่วงลูก เขาใช้เวลาถึง 5 ปี เริ่มจากไปนั่งมองลูก เริ่มสังเกตลูก เพราะคนออทิสติกจะเก่งบางด้าน แต่บางด้านทำงานร่วมกับคนอื่นไม่ได้ พุดกับคนอื่นไม่ได้เลย พยายามหาจุดที่เขาเก่งที่สุดมาให้ได้ คนออทิสติกสามารถนั่งได้เป็นชั่วโมงๆ นี่คือข้อดีของเขา แต่ข้อเสียคือในชีวิตประจำวันถ้าคุณไปเปลี่ยนชีวิตประจำวันของคนออทิสติกชีวิตจะจบเลย ทำอะไรไม่ได้ เขาเทรนคนออทิสติกให้ทำคอมพิวเตอร์ได้ เวลาทำซอฟต์แวร์ต้องทำได้ และที่สำคัญคือเขาไปรับงานจากบริษัทมาทำที่ออฟฟิศก็ได้ แต่เขาไม่ทำ เพราะเขารู้ว่าความเข้าใจกับคนออทิสติกไม่มี

เขาใช้เวลาเทรนนานนะ ไม่ได้เทรนง่าย ๆ วิธีการทำงานของคนอาชีพสตูดิโอคือ 1.ต้องตรงต่อเวลา 2.ห้าม
ประชดประชัน แดกดัน เพราะเขาฟังไม่รู้เรื่อง กรูณาพูดอะไรตรงไปตรงมา และ 3.ต้องให้เกียรติกัน เคารพซึ่งกันและ
กัน โอเคเดี๋ยวนี้ถ้ามีที่โดนมารัก ถามว่าไทยต้องการไหมคือเราต้องการคนที่คิดแบบนี้ คิดออกมามั่นบ้าแต่มั่นดีหมด
ไม่ได้ดีแค่ทีเดียว แต่ได้หมด

และคนที่สามเมื่อก็เห็นภาพหนูใหม่ อันนี้ชัดมาก คนทำชื่อบาร์ท วิทเจนส์ เป็นคนเบลเยียม ตอนเก่าขอแม่
ให้หนูแฮมเตอร์เป็นของขวัญวันเกิด ก็เลยโตมากับการเลี้ยงหนู เลี้ยงทุกพันธุ์ เปลี่ยนไปพันธุ์นู่นพันธุ์นี้ แล้วมานั่งพับ
เจ้อว่าสักวันหนูฉันจะเป็นหนูคู่โลก แล้วตอนมอปลายบาร์ทก็เหมือนเด็กผู้ชายทั่วไปที่สนใจเรื่องทหาร สนใจเรื่องการ
รบเลยเข้าเรียนทหารอยู่ได้ 3 เดือน ความจริงก็ปรากฏว่าการเรียนทหารมันยาก ตัวเขาก็เลยไม่เอาดีกว่า ไม่ใช่
ความชอบแล้วก็เลยออกมาเข้ามหาวิทยาลัยเรียนดีไซน์แทน แล้วธรรมเนียมของเด็กยุโรปอเมริกาเนี่ยเวลาจะออกค่าย
จะต้องไปออกค่ายที่แอฟริกา พอไปถึงก็พบว่าที่นั่นมีกบระเบิดฝังอยู่เต็มเลย พอไปเห็นก็คิดว่าเขาจะก๊วกบระเบิดยังงี้
เหมือนกับเราไปเจอปัญหาแล้วมาคิดว่าชาวบ้านเขาจะแก้ยังไง

บาร์ทก็ไปถามชาวบ้าน ชาวบ้านก็บอกมี 2 อย่างคือ 1.เครื่องหระเบิดซึ่งวันหนึ่งทำงานได้ไม่กี่เมตร
ประมาณ 25 เมตร แล้วคิดถึงราคาเครื่องกับค่าจ้างคน 2.กำลังมีคนเทรนเรื่องสุนัขหาก็ระเบิด ซึ่งเป็นไปค่อนข้างดี
แต่หมาอัลเซเชียนคนเทรนเป็นอเมริกัน วันหนึ่งค่ากินค่าอยู่ก็มาก ตกปีละ 1.5 ล้านหมื่นเหรียญสหรัฐ และประเทศ
จนๆ อย่างนั้นก็ไมไหว บาร์ทก็เลยคิดจะเทรนหนู เลยไปขอโดนาไมค์ หนูตัวแรกเทรนไปได้นิดเดียวมันไม่ค่อยฉลาด
เท่าไร เป็นคนอื่นหยุดใหม่ คงหยุด แต่บาร์ทหาหนูตัวอื่นมาเทรนต่อ เขานั่งดูไปเรื่อยๆ จนกว่าจะเจอพันธุ์ที่มันดม
เก่ง บังเอิญไปเจอพันธุ์ไจแอนท์ เป็นหนูพันธุ์ใหญ่ ตัวใหญ่ด้วย พอมันทำได้จริงๆ เขาก็เลยทดลองจริง แล้วตั้งองค์กร
ของตัวเองชื่อ “อีโรแล็บ” ผลที่เกิดขึ้นคือถ้าคุณเทียบสุนัขกับหนูกับเครื่องจักรระเบิด เห็นข้อดีอะไรบ้าง 1.ถูกมาก เร็ว
เล็ก ไปได้ไกล โดนกับระเบิดก็ไม่ตายด้วยเพราะมันเบาเกิน 2.ต้นทุนของหนูตกปีละ 5 ปอนด์คิดเป็นเงินไทยก็
ประมาณ 200-300 บาท วันหนึ่งไปได้ไกลถึง 50 - 70 เมตร

“งานของไอชาก็คือแบบนี้แหละ หาคคนที่บ้า ๆ บอ ๆ แต่มีใจ และทุกคนจากที่คุยกันคือมีไอเดียดี และดูว่าที่คุณคิดใหม่ไหม เพราะถ้ามันไม่ใหม่ มันก็ไม่เปลี่ยนอะไร ถ้าคุณฟังเรื่องเดิม ๆ ซ้ำ ๆ เราจะตื่นเต้นไหม ถ้าเราฟังเรื่องใหม่เราก็จะตื่นเต้นถูกไหม คนก็จะสนใจ และอยากร่วม อยากร่วมสนทนากับคนที่เรามองหาผู้ประกอบการสังคมต้องมีไอเดียใหม่ และต้องมีใจ แต่ต้องมี Background ว่าทำไมถึงทำเรื่องนี้ เราก็สนับสนุนไป ให้เงินไปเลย 3 ปี แล้วคนเหล่านี้เขาไม่เคยตามหาเงินนะ เพราะฉะนั้นถ้ามันทำอะไรดี ๆ มันไม่ต้องวิ่งแล้ว เดียวจะมีคนไปหาเองจนเจอ โฟกัสทำในสิ่งที่ตัวเองสนใจไปเลย”

สำหรับ Active Citizen คือ การทำอะไรสักอย่าง บ้านเราแบ่งเป็นสองส่วน คือองค์กรภาคธุรกิจทำอะไร หาเงิน แล้วอีกฝั่งหนึ่งทำเพื่อสังคม มูลนิธิ อยากรจะแก้ปัญหาสังคม แล้วโลกเราปัญหามันมีทั้ง 2 ฝั่ง ภาคธุรกิจก็ทำงานหาเงินไป ถ้าเราเจอธุรกิจที่ไม่ค่อยดี เขาอาจจะใช้แรงงานเด็ก ใช้แรงงานชายามนุษย์ ซึ่งประเทศเรากำลังมีปัญหาทำลายสิ่งแวดล้อม มีถึงขนาดที่ว่าประเทศบอกไม่ไหวแล้วนะ ไม่ดูแลสังคม ส่วนอีกฝั่งหนึ่งอย่างสภาวิชาชีพถ้าไม่มีเงินบริจาค ประเทศนี้ก็ลำบาก แต่ปัญหาโมเดลมันเป็นบริการ ก็รอเงินบริจาค ไม่รู้เรื่องๆ เกิดมาได้ยื่นกิจการโมเดลเพื่อสังคมหรือยัง คือทั้งโลกขอให้โมเดลนี้อยู่ตรงกลาง หมายความว่าฉันจะทำเพื่อสังคมแต่มีธุรกิจ เหมือน tom's shoes model คือเจ้าของอายุก็ไม่แก่มากไปเที่ยวอาร์เจนตินา แล้วไปเห็นเด็กเตะบอลเท้าเปล่า เลยคิดว่าทำไมเด็กไม่มีรองเท้าใส่ อยากรจะให้เด็กที่จนๆ มีรองเท้าใส่ก็เลยมาทำ tom's shoes เอาดีไซน์รองเท้าพื้นบ้านของอาร์เจนตินามาผลิตเป็นรองเท้า โดยมี Model คือถ้าคนอเมริกันซื้อหนึ่งคู่ ก็จะเอารองเท้าไปบริจาคหนึ่งคู่ ปีหนึ่งขายเป็นล้านคู่

แต่คนที่ทำงานด้านโซเซียลก็ถาม tom's shoes ว่าคุณจะทำปัญหาอะไร เขาบอกว่าเขาจะแก้ปัญหาเด็กไม่มีรองเท้าใส่ แล้วถามว่าเด็กไม่มีรองเท้าใส่มันเกิดจากอะไร คือไม่มีเงินซื้อ เพราะจน แต่ tom's shoes เขาไม่สนใจ เขาไม่แก้ปัญหากับความจนของเด็ก ถ้าถามว่าทำได้ไหมคือเขาทำได้ เงินเขาเยอะมาก ขายรองเท้าได้ปีละ 7 - 8 แสนคู่ เขาไม่เอาเขายังแจกรองเท้าต่อไป คนในภาคสังคมก็จะบอกว่า Model นี้ดีมาก ทำเพื่อสังคมมีรายได้ด้วย แต่แกนน่าจะแก้ปัญหาที่รากฐานจริงๆ แต่ตอนนี้เขาหันไปทำแว่นตาแล้ว

หลายคนมีทัศนคติว่าทำเพื่อสังคม อยากรมีคนที่มาหาเทียมเพื่อคนพิการอยู่คนเดียว คนที่เคยเป็นผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์ แต่เขามีทัศนคติว่าของดี ของเพื่อสังคมต้องแจก ทั้งๆ ที่ถามว่าหาเทียมถ้าทำให้มันถูกจนจนซื้อได้ แต่ด้วยทัศนคติที่ติดอยู่ว่าฉันจะแจกฟรี ฉันต้องหาเงินมาทำ เขาก็จะไปคุยกับคนที่มั่งคั่งว่าให้มาบริจาคเถอะ ฉันจะเอาเขาเทียมไปแจก ฉะนั้นจะหาเงินยังไงขึ้นอยู่กับ Model ถ้าฉันเชื่อว่าทุกอย่างที่มีคุณค่ามีคนจ่าย มันก็จะถาม

ไปเรื่อยๆ ว่ามีใครจ่ายเสมอ ถามว่าถ้าน้องมีไอดีเดียว ก็จะมีคนจ่ายอยู่เสมอ แต่หาเขาให้เจอ คือภาคนี้ก็มีคนทำ
ประชาสัมพันธ์ แต่ไม่มีเงินทำประชาสัมพันธ์ แต่ถ้าน้อง Google ไปเรื่อยๆ ก็มี

ยกตัวอย่างเช่น ปีที่ผ่านมาพี่ร่วมงานกับมหาวิทยาลัยเบิร์กลีย์ สหรัฐอเมริกา คณะวิศวกรรมศาสตร์เขาขอ
โจทย์จากประเทศไทยไปตั้ง แล้วเขาให้เด็กทำเป็นโปรเจกต์ตลอดเทอม ก็มีโปรเจกต์หนึ่งที่เอาปัญหามาจากลำปาง
ปัญหาคือว่าโรงพยาบาลที่ต่ำกว่า 20 เตียงคือโรงพยาบาลที่เล็กมากๆ มีน้องคนหนึ่งคลอดก่อนกำหนดต้องเอาเด็ก
เข้าตู้อบ แต่ตู้อบราคา 300,000 บาท แล้วโรงพยาบาลเล็กๆ มีเด็กเด็กคลอดก่อนกำหนดปีละ 36 คนก็ไม่คุ้มที่จะเอา
ตู้ 300,000 บาทไปตั้ง เขาก็เลยเอาเด็กที่คลอดก่อนกำหนดไปโรงพยาบาลใหญ่เพื่อไปเข้าตู้ แต่ปัญหายอยู่ที่เด็กตาย
ระหว่างขนส่ง ถ้าจะทำไม่ให้เกิดการตายเขาบอกว่าถ้ามีเครื่องที่ทำไม่ให้เกิดการหนาว หรือ 37 องศาตลอดเวลาเด็กจะไม่
ตาย อันนี้คือโจทย์ที่จะให้เด็กเบิร์กลีย์ทำ เด็กก็ไปคิดถุ่นนอนกัน เด็ก 5 คน หน้าโหดๆ ทั้งนั้นแต่ทำเรื่องเด็ก และ
เด็กๆ น่ารักมากพอจบโปรเจกต์ทุกคนมีแฟนหมด เพราะโปรเจกต์ทำให้ทุกคนดูดี และที่สำคัญพอเขาทำตัวต้นแบบ
เสร็จ ได้คุยกับคุณหมอ พยาบาล คือต้องมีความรู้ทุกเรื่องเลยแม่และเด็ก แล้วคิดถึงการตลาดด้วยว่าจะขายยังไง
“ทุกอย่างที่มีคุณค่ามีคนจ่ายเสมอ”

พี่ว่า Active คือการมีส่วนร่วม ในประเทศเราถ้าทุกคนนั่งเฉย มันก็เฉยนะ ในโปรเจกต์เรื่องเทคโนโลยี ในเรื่อง
ศิลปะก็น่าจะเยอะมากนะ เพื่อนพี่ที่อยู่เมืองนอกเขาได้เงินจากโปรเจกต์สปีช คาเมร่า อันนี้ศิลปะเต็มๆ เลย สิ่งที่เขาทำ
เสนอเข้าไปคือแก้ปัญหาจราจร คือคนจะขับรถเร็วเกินไป เขาเลยเอาที่ตรวจจับไปติด ใครวิ่งเร็วกว่าที่กฎหมาย
กำหนดก็จะถ่ายรูป แต่ถ้าใครขับไม่เกินมันจะรันเป็นตัวเลขไปเป็นหน่วย คุณก็จะถูกรางวัล

การทำงานเพื่อสังคมเวลาคุณสร้างความเปลี่ยนแปลง สิ่งที่เกิดขึ้นคือ ถ้าพี่บอกว่าวันหนึ่งคุณตื่น
เช้าขึ้นมามีเด็กผู้หญิงคนหนึ่งถูกรถชนหน้าหอเรา ถ้าเป็นน้องเห็น น้องสามารถทำอะไรได้บ้าง เรียก

รถพยาบาล วันรุ่งขึ้นที่เดิมมีเด็กถูกรถชนอีก น้องจะอย่างไร ถ้ามันเกิดซ้ำแล้วซ้ำอีกเป็น
เพราะอะไร เขาเอาป้ายออกหรือถนนมันถูกทำลาย คือเราคงไม่พาเด็กไปโรงพยาบาลเรื่อยๆ เราต้อง
มาดูที่รูปแบบแล้วแก้ที่รูปแบบถูกไหม รูปแบบอยู่ที่ว่าทำไมติโดนปรับ ทำไมไม่ได้ดีใครจะอยากทำดี
จะนั้นสปีชคาเมร่าที่เจ๋งของมันอยู่ที่ว่าทำดีแล้วได้ดี ไม่ต้องแก้กฎหมาย ไม่ต้องแก้อะไรเลย เล่นกับ
รูปแบบคน

แล้วก็มีอีกโปรเจกต์หนึ่งที่เคยสนับสนุนไปเป็นเด็กมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ที่ทำละครเวที
น้องเขาทำละครเรื่อง **“พูดกันด้วยใจ”** แล้วปีถัดมามีคนส่งโปรเจกต์เข้ามาจะทำเรื่อง **“คนหูหนวก”** เพราะว่าได้ดู
ละครเรื่องนั้น แล้วละครเพื่อคนหูหนวกทำได้ไง เก่งมากนะ และมีโปรเจกต์หนึ่งที่ออกสตรีตเลยมีเรือที่มีน้ำมันรั่ว แล้ว
เอาเพนกวินมาล้างน้ำมัน แล้วมันล้างน้ำมันธรรมชาติของเพนกวินออกไปด้วย สุดท้ายเพนกวินหนวาก็เลยส่งอีเมล
ไปว่า ขอให้ทุกคนรักเสื้อให้เพนกวิน อันนั้นเท่หามาก คนส่งเสื้อมาเต็มไปหมด คือพวกนี้ไอดีเต็มไปหมด มีใครสนใจ
ใหม่ว่าไอดีไหนที่เหมาะกับเรา

ให้ทุกคนเอากระดาษมา ซองซ้ายเขียนสิ่งที่ทำแล้วมีความสุข หรือว่าสิ่งที่ทำได้ดี 3 อย่างพอ ซองต่อมาเขียน ปัญหาแล้วจะไปทำอะไรก่อนถ้ามีเงิน 3 ร้อยล้าน หรือถ้าใครคิดปัญหาไม่ออกนะ กลุ่มคนกลุ่มไหนที่เราอยากช่วยมากที่สุด อย่างที่มีน้องคนหนึ่งที่ทำโปรเจกต์ด้วยรักหมาจรจัดมาก ชีวิตนี้ต้องช่วยหมาจรจัดให้ได้

นายพรเทพ เหลืองอ่อน “ติง” -ชอบเขียนหนังสือ อ่านนิทาน วาดภาพ
ปัญหาอยากให้สังคมแยกแยะวิเคราะห์เป็นทุกเรื่อง เช่นการเมือง

คุณพรจรรย์ ไกรวัตนุสสรณ์: ถ้าเป็นติงจะให้คนไปคิด วิเคราะห์
แยกแยะได้จะทำอะไรดี

นายพรเทพ เหลืองอ่อน “ติง”: เขียนหนังสือนิทานในคนไทยอ่าน

คุณพรจรรย์ ไกรวัตนุสสรณ์: เคยเห็นนิยายที่มีตอนจบหลายอย่าง
ใหม่ ตอนท้ายถ้าคุณคิดว่าให้นางเอกตายให้อ่านต่อ ถ้าคุณคิดว่านางเอกไม่
ตายให้เปิดไปหน้า 75 เป็นแบบนั้นหรือเปล่า เพราะหนังสือทำให้คุณต้องคิด

คุณพรจรรย์ ไกรวัตนุสสรณ์: ชิบอยมีที่มาอย่างไร

อัฐวุฒิ วิถีธรรม “C-Boy” : สมัยอยู่ป็นหนึ่งเป็นเด็กบ้านนอกเข้ามากรุงเทพ
แล้วผมค้นค้น C-Walk เป็น เขาเลยเรียกชิบอย Country Boy แต่ตอนนั้นผมอยู่
เมืองกรุงก็อาจเป็น City boy นะครับ ผมชอบวาดการ์ตูน ชอบสร้างรอยยิ้มและ
ความฝันให้เด็ก ๆ ด้วยการเล่นเป็นสัตว์ประหลาดให้ดู และชอบเห็นบ้านเมืองเจริญใน
แบบของเรา และที่อยากจะทำคือเรื่องความเลื่อมล้ำในสังคมและบริโภคนิยม ความ
เลื่อมล้ำผมมองว่ามันเกี่ยวกับบริโภคนิยม ซึ่งประเทศไทยกำลังมีปัญหาเรื่องนี้ คือให้
ความสำคัญกับผู้ขายมากกว่าผู้ผลิต เช่น บ้านเมืองเราเป็นบ้านเมืองเกษตรกรรม เรา
เห็นว่าคนขายมีหน้ามีตาในสังคม แต่ไม่สนใจว่าที่นำมาขายมาจากไหน ผู้ขายมีความรู้มากกว่า ผมว่ามันยากที่
กลไกระบบเราสร้างให้ผู้ขายมีเงินน้อย และให้ผู้ผลิตที่จนมีเยอะ

คุณพรจรรย์ ไกรวัตนุสสรณ์: พี่เคยไปคุยกับชาวสวนมะม่วงที่ชะเชิงเทรา คุณลุงที่เป็นประธานชาวสวน
มะม่วงถามว่าคุณเคยถูกชาวสวนมะม่วงประท้วงไหม ราคามะม่วงตกต่ำคุณเคยเห็นไหม คุณไม่เคยเห็นเลย
เพราะว่าเครือข่ายสวนมะม่วงเป็นเครือข่ายที่ดูแลกัน ช่วยเหลือกัน พอกลับกันทำไมเรามีปัญหาเรื่องข้าว มีปัญหา
เรื่องยางพารา น้ำตาล อ้อย แต่ทำไมมะม่วงไม่มีปัญหา การมองปัญหาต้องลงไปมองจริงๆ ถ้าเราเป็นชิบอยที่ชอบ
วาดการ์ตูนและเล่าเรื่องตลกจะแก้ปัญหการเลื่อมล้ำและบริโภคนิยมอย่างไร

สุดท้ายฝากไว้ เท่าที่เห็นจากประสบการณ์ มันมี 4 อย่างที่ทำให้คนอย่างเราที่ไม่มีเงินทำอะไรสักอย่างได้ ถ้า
คุณไม่ชอบ ไม่อินกับมัน คุณก็ไม่ทำ ทำจากสิ่งที่คุณชอบมันจะมีแรงพาไปเพื่อสิ่งที่ดี และที่มีความเชื่อจริงๆ นะจากที่
เห็นน้องทำงานมาทั่วโลก โปรเจกต์ต้องเปลี่ยนชีวิตคุณทำให้ชีวิตคุณดีขึ้น มันจะดีกับสังคมด้วย ถ้าคุณไม่รู้ว่า คุณจะ
แตะเรื่องอะไร มันจะยากมากถ้าคุณไม่เข้าใจปัญหานั้น เหมือนคุณจุดพลุสวยงามมาก แต่มันสวยแค่ 3 วินาทีแล้วไม่

มีอะไรเลย ยกเว้นว่าคุณต้องการจุดพลุให้มีความสว่างาม โพลมา 3 วินาทีก็จริงแต่มันประทับใจคุณตลอดไป อันนั้นก็อีกเรื่องหนึ่ง แต่คุณต้องเข้าใจว่าทำไปเพื่ออะไร แก้ปัญหาอะไรได้

“การที่เราพยายามไปเปลี่ยนคนอื่น สิ่งที่ได้คือแรงต้าน ถ้าคุณอยากให้เกิดการเปลี่ยนแปลงคุณต้องคิดว่าอะไรที่จะทำให้คนเปลี่ยน ยิ่งพยายามเปลี่ยนคนอื่น เราก็ยิ่งเจอแรงต้าน แต่ถ้าคุณสร้างแรงบันดาลใจให้คนอยากเปลี่ยนตัวเอง มันจะตามมาเอง ถ้าคุณทำอะไรสนุกมาก ๆ คนอยากตามมาเอง ไม่ต้องไปบอกหรือว่าทำอะไร มีใครเคยอ่านหนังสือเจ้าชายน้อยไหม มีคำพูดหนึ่งที่ว่า “ถ้าคุณอยากให้คนต่อเรือ คุณไม่ต้องเดินไปบอกคนๆ นั้นหรือว่ามาต่อเรือ แต่คุณควรอธิบายว่าทะเลมันสวยแค่ไหน แล้วเดี๋ยวคนจะไปต่อเรือเอง” สุดท้ายสำคัญมากที่เด็ก ๆ ควรทำคือการมีส่วนร่วม พอมีส่วนร่วมหมายความว่าโปรเจกต์นี้ให้คนมาออกไอเดีย เป็นโปรเจกต์ของคนทุกคน”
